

Welkom in Fluviusland

VICTORIA DELUXE

Strompelen in het donker

Evelyne Coussens

Gezien op 23 maart 2026
Fluviussite, Gent

'Welkom in Fluviusland' is geen voorstelling. Het is een rondleiding langs de smeulende resten van een naturalistisch spookkasteel dat in de weken voor de première door een grote groep mensen werd gebouwd. Als bezoeker kan je er enkel nog de geur van opsnuiven. Is dat voldoende? En hoe kan je de 'waarde' van zo'n productieproces bepalen? Met 'Welkom in Fluviusland' stelt Victoria Deluxe deze vragen op scherp.

04 APRIL 2026

De Fluvius-site in de Gentse wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham is een voormalig bedrijventerrein, een betonnen woestijn die door distributienetbeheerder Fluvius werd verlaten en waar in de toekomst 'Buurtpark Ham' moet bloeien. Voor het zo ver is, is de plek voor tijdelijke invulling in handen van OCUP vzw. Enkele weken geleden streek het Gentse cultuurhuis Victoria Deluxe er neer, met een ploeg deelnemers, theatermakers Joeri Happel en Ali Can Ünal en de uitnodiging aan al wie in de buurt woonde of toevallig langskwam om mee te doen.

Mee te doen waarmee? Met het 'activeren van de site', zoals dat dan heet in participatieve termen. Dat betekent: kijken wie er is, kijken wat er is, kijken wat er nodig is. Wat de geschiedenis is van de plek, wat de behoeften zijn van de buurt, wat de *folietjes* zijn van professionele en niet-professionele deelnemers. Om intussen aan de slag te gaan: bouwen, koken, praten, experimenteren. Theatrale ideeën uitproberen, weer weggooien, opnieuw beginnen - *like there's no tomorrow*. Of eerder: *like there's no première*, want dat zijn natuurlijk de spelregels van het theaterbedrijf: op een gegeven moment staat er een publiek voor de deur.

Donker pretpark

Van neurosen gesproken: Joeri Happel lijkt als lid van Collectief Zuidpark en als auteur van een enthousiaste liefdesbrief aan de Efteling in [Etcetera](#) een bijzondere voorliefde te koesteren voor de logica van het pretpark, als een plek

waar verbeelding, kitsch en commercie samenkomen. Fluviusland is zo'n pretpark, zij het dat de verbeelding en de kitsch een behoorlijk donker-stedelijk randje hebben gekregen. De menselijke soort vormt er de voornaamste attractie. We verzamelen aan de bezoekersparking en de performers mengen zich onopvallend of juist kleurrijk uitgedost onder ons. Een kleine liefdesscène tussen een pril koppel is een voorsmaakje van wat we te zien zullen krijgen: het leven zoals het is, maar dan met een groteske *twist*.

Tijdens onze tocht op de site worden we begeleid door Ali Baba (Ali Can Ünal) en Sinbad (Aydin Isleyen), twee muzikanten op een stootkar, die ons van stopplaats naar stopplaats leiden, van Donkerland naar Rozenovenland. Maar eerst moet de burgemeester van Fluviusland het land officieel 'openen'. 'Een pretpark is als het leven zelf maar met betere bewegwijzering', spreekt ze, en daarmee is de metafoor gezet. *En avant*, we trekken Fluviusland in.

De ervaring is fragmentarisch, je moet als toeschouwer je eigen verhaal bouwen.

Het is moeilijk helemaal grip te krijgen op wat er daarna gebeurt; niet alleen mentaal, maar ook fysiek. Het is donker, het is koud, we sjokken achter de stootkar aan, soms zit de techniek tegen. We begrijpen niet alles van wat er wordt gezegd en aangezien de zichtlijnen niet altijd meewerken, zien we soms maar de helft. De ervaring is fragmentarisch, je moet als toeschouwer je eigen verhaal bouwen. In Donkerland worden we eerst verwelkomd door wolvengehuil - onder de volle maan laat een weerwolf ons collectief meetreuren met zijn existentiële verdriet. Bij Circus Cirrose wachten vier trieste clowns ons op om ons te begeleiden naar een hartverscheurend poppenspel waarin een enorme hermafrodiete reus en zijn 'baasje' (al is het maar de vraag wie getemd is door wie) een macabere act opvoeren rond *consent*.

In Rozenovenland krijgen we heerlijke soep en zelfgebakken broodjes, terwijl een gitarist in een rolstoel ons vergast op een concert. We volgen een go-cart-taxi richting een hangar, waarin een fictieve wijk is verrezen van naast elkaar gebouwde kamertjes, als in een kijkdoos. Elk kamertje kent zijn eigen kleine drama: een bestuursvergadering loopt uit de hand (de hond met het hoedje ziet het aan), iemand stikt in een reeks vlaggetjes en tussen het verliefde koppeltje dat we bij het begin zagen blijkt een haar in de boter te zitten. Uiteindelijk verzamelt iedereen zich buiten, waar een meisje een groot ei baart, dat een plekje krijgt in een enorm nest op het dak van de hangar.

Bertolt Brecht *meets* Abattoir Fermé

Klinkt deze opsomming van 'attracties' banaal? Goed mogelijk. Het is maar hoe je het bekijkt, of wat je bereid bent te zien. Mijn ervaring was niet banaal - de aan elkaar geregen opeenvolging van acts en *actjes* klonterde samen tot een grimmig schouwspel waarin de onmaat, de 'abnormaliteit', de buitensporigheid haar rechten opeiste, als noodzakelijk tegengewicht voor een cleane, veilige Disneystad. Griezellig maar ook geruststellend reëel vond ik de bewoners, rondscharrelend in hun betonnen, dystopische wereld, rokend, drinkend, feestend.

Hé hé, eindelijk een échte samenleving en niet enkel een blinkende buitenkant. Bertolt Brecht *meets* Abattoir Fermé. Fluviusland deed me ook denken aan de beste acts van CirQ, die onnavolgbare Gentse pretfactorij die elke Gentse Feesten uitpakt met een anarchistische wereld die het progressieve zelfbeeld van het

oerbürgerlijke Gent te kakken zet.

Alleen is de sociale gevoeligheid hier groter dan de politieke satire: de essentie is het samenzijn van de performers, die collectief deze wereld hebben gebouwd, hun eigen fictie, hun eigen macabere spookkasteel. Je voelt dat er in de voorafgaande weken een werk is verricht dat niet valt te meten of beoordelen aan de buitenkant, aan de esthetiek of de dramaturgie of de tekstkwaliteit van deze 'voorstelling'. Alleen kunnen wij hun bouwwerk niet écht zien, we waren er ook niet bij toen het werd gebouwd, we kunnen de waarde ervan niet turven, hoogstens kunnen we opmerken, als we goed kijken, dat de performers een beetje van binnenuit stralen.

Het zwaartepunt van de waardebepaling ligt in deze 'voorstelling' duidelijk vóór de ontmoeting met het publiek.

"Spelen voor publiek is een noodzakelijk kwaad dat bij het privilege van de creatie hoort", zei Joeri Happel nog niet zo lang geleden aan [Etcetera](#). Dat verklaart veel over 'Welkom in Fluviusland'. Het zwaartepunt van de waardebepaling ligt in deze 'voorstelling' duidelijk vóór de ontmoeting met het publiek. Het schuilt in het langdurige en intensieve proces tussen mensen, dat zeker in het geval van Victoria Deluxe zowel een artistieke als een sociale dimensie heeft. *Fair deal*, maar het maakt een eerlijke beschouwing over het 'resultaat', dat veel te kleine topje van de ijsberg, erg moeilijk. Je kan die gedachte doortrekken en je afvragen of en waarom zo'n proces eigenlijk wel dient gepresenteerd te worden. Waarom zou Happels 'kwaad' eigenlijk 'noodzakelijk' zijn?

Bovendien werpt 'Welkom in Fluviusland' een paradox van toegankelijkheid op. De ploeg van Victoria Deluxe werkte volgens een 'open proces': zonder vooraf afgelijnd concept, zonder plan of einddoel. Iedereen was welkom om op eender welk moment aan te sluiten of input te leveren. Dat verklaart de open dramaturgie en de fragmentarische insteek, maar wie als bezoeker betekenis wil vinden, moet van goede wil zijn en volmondig bereid om koude, duisternis, onverstaanbare teksten en slechte zichtlijnen te verdragen. Alsof dat evident is. Want het proces primeert op het resultaat. Het is een typische 'kunsten'-gedachte, en ik kan in mijn onmiddellijke omgeving direct tien nochtans enthousiaste theaterliefhebbers opnoemen die hier feestelijk voor zouden bedanken. Zo gedacht dreigt 'Welkom in Fluviusland' naast toegankelijk in haar creatieproces ook bijzonder ontoegankelijk te worden voor haar publiek en daarmee heel, heel misschien zelfs een beetje pretentius.